

KONINKLIJK INSTITUUT VOOR HET KUNSTPATRIMONIUM

INSTITUT ROYAL DU PATRIMOINE ARTISTIQUE

BULLETIN

29 - 2001/2002

Brussel - Bruxelles

2003

Jubelpark 1, B-1000 Brussel
Tel. +32 (0)2 739 67 11; Fax +32 (0)2 732 01 05
CCP 679-2004759-60
URL <<http://www.kikirpa.be>>
Illustratie : © KIK/IRPA, Brussel, behalve bijzondere vermelding.
Alle rechten voorbehouden.
Parc du Cinquantenaire 1, B-1000 Bruxelles
Tél. +32 (0)2 739 67 11; Fax +32 (0)2 732 01 05
CCP 679-2004759-60
URL <<http://www.kikirpa.be>>
Illustrations : © IRPA/KIK, Bruxelles, sauf mention spéciale.
Tous droits réservés.

Verantwoordelijke uitgever / Éditeur responsable :

Myriam Serck-Dewaide.

Redactie / Rédaction :

Christina Ceulemans, Jacques Debergh, Xavier Fontaine, Cyriel Stroo, Dominique Vanwijnsberghe.
(eindredactie / coordination).

Vertalingen / Traductions :

Christina Ceulemans, Ingrid Geelen, Jaak Jansen, Jeannine Richel, Cyriel Stroo, Dominique Vanwijnsberghe.

Fotografieën / Photographies :

Fotoateliers onder leiding van / Ateliers photographiques, sous la direction de Daniel Soumeryn-Schmit.

Digitalisering / Numérisation :

Oliver De Pauw, Jean-Luc Elias.

Kaft / Couverture :

Arlette Debauve.

Kaft:

Profil van een mascarón in de vorm van een gebaard mannenhoofd, genaamd « Neptunushoofd », glas, eind 16de eeuw - eerste helft 17de eeuw. Brussel, opgravingen Sint-Kathelijneplein.

Couverture :

Profil d'un mascarón à tête d'homme barbu dite « tête de Neptune », verre, fin du XVIe siècle - première moitié du XVIIe siècle. Bruxelles, fouilles de la place Sainte-Catherine.

Gedrukt op papier / Imprimé sur papier acid free norm ISO 9706.

M. SERCK-DEWAIDE, <i>Éditorial / Ten geleide</i>	5
Autour du linceul de la translation de sainte Waudru de Mons (1157) / <i>De lijkwade van de translatie van de heilige Waldetrudis van Bergen (1157)</i>	9
B. VAN CAENEGEM, <i>La reconnaissance des reliques de sainte Waudru / De erkenning van de relieken van de heilige Waldetrudis</i>	9
D. DE JONGHE, <i>Technologisch onderzoek van de lijkwade / Étude technologique du linceul</i>	18
M. DE BRUEKER, <i>Le traitement du linceul / De behandeling van de lijkwade</i>	37
I. VANDEN BERGHE, <i>Analyse van de natuurlijke kleurstoffen van de lijkwade / Analyse des colorants naturels du linceul</i>	40
G. DEWANCKEL, <i>L'art des filigranes dans l'orfèvrerie / Filigraanwerk in de edelsmeedkunst</i>	43
<i>De restauratie van de Golgotha van Antoon Van Dyck in de Sint-Romboutskathedraal te Mechelen / La restauration du Golgotha d'Antoine Van Dyck à la cathédrale Saint-Rombaut de Malines</i>	109
J. JANSEN, <i>Voorgeschiedenis van de materiële toestand / L'état matériel et ses antécédents</i>	109
D. VERLOO, <i>Description de la composition / Beschrijving van de compositie</i>	121
D. VERLOO, <i>Technique picturale et traitement / Picturale techniek en behandeling</i>	124
P.-Y. KAIRIS, <i>Un peintre issu de l'Académie de Lambert Lombard : Pierre Furnius (ca 1545-1610) / Een schilder uit de Academie van Lambert Lombard : Pierre Furnius (ca. 1545-1610)</i>	133
<i>Onderzoek en behandeling van een gepolychromeerd beeld van de H. Johanna van Frankrijk, gebeeldhouwd door Nicolaas Van der Veken (1637-1709) / Étude et traitement d'une statue polychromée de sainte Jeanne de France, sculptée par Nicolas Van der Veken (1637-1709)</i>	155
J. JANSEN, <i>Kunsthistorisch onderzoek / L'œuvre dans son contexte historique et artistique</i>	155
S. VERFAILLE, <i>Onderzoek en behandeling / Étude et traitement</i>	165
J. SANYOVA, <i>La statue au laboratoire / Het beeld in het laboratorium</i>	175

Bronnen en documenten / Sources et documents

H. COENEN, J. DEBERGH, <i>Edmond en Henri Evenepoel in Algerije en Tunesië (1898) / Edmond et Henri Evenepoel en Algérie et en Tunisie (1898)</i>	181
D. VANWIJNSBERGHE, « <i>Sister Act</i> », ou la carrière américaine d'une <i>Messe de mariage</i> enluminée par les bénédictines de Maredret / " <i>Sister Act</i> ", of de Amerikaanse carrière van een <i>Huwelijksmis verlucht door de Benedictinessen van Maredret</i>	211

Selectie uit recente werkzaamheden / Sélection des activités récentes

D. VERLOO, N. GOETGHEBEUR, <i>Maître de l'Annonciation d'Aix (Barthélemy d'Eyck ?), Le prophète Jérémie, volet droit du Triptyque de l'Annonciation d'Aix, Provence, vers 1442-1445, Bruxelles, Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique / Meester van de Boodschap van Aix (Barthélémy d'Eyck ?), De profheet Jeremia, rechterluik van de Triptiek van de Boodschap van Aix, Provence, omstreeks 1442-1445, Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België</i>	241
--	-----

C. FONTAINE-HODIAMONT, Une soixantaine de verres trouvés lors de fouilles à Bruxelles, place Royale, dans l'ancienne Cour d'Hoogstraeten (propriété de la Région de Bruxelles-Capitale, Service des Monuments et Sites), première moitié du XVI ^e siècle - première moitié du XVII ^e siècle / <i>Een zestigtal glazen gevonden tijdens opgravingen in Brussel, Koningsplein, in het oude Hof van Hoogstraten (eigendom van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Dienst Monumenten en Landschappen), eerste helft 16de eeuw - eerste helft 17de eeuw</i>	253
C. FONTAINE-HODIAMONT, R. DEHERTOGH, Cinq verres trouvés fortuitement à Bruxelles, place Sainte-Catherine (propriété de la STIB), deuxième moitié du XVI ^e - première moitié du XVII ^e siècle / <i>Vijf glazen toevallig gevonden in Brussel, Sint-Katelijneplein (eigendom MIVB), tweede helft 16de eeuw - eerste helft 17de eeuw</i>	256
É. COSTA, Boîte de peintre ayant appartenu à Émile Claus et contenant des tests de vieillissement de couleurs, Bruxelles, Musées royaux des Beaux-Arts de Belgique, Archives de l'Art contemporain en Belgique / <i>Schildersdoos, toebehorend aan Emile Claus, waarin verouderingstesten voor kleuren werden bewaard, Brussel, Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België, Archief voor Hedendaagse Kunst in België</i>	263
L. DEPUYDT-ÉLBAUM, M.-A. MOUFFE, Mission de conservation de 47 tableaux au Musée d'Art moderne et d'Art contemporain de Liège / <i>Conserveringszending voor 47 schilderijen in het Musée d'Art moderne et d'Art contemporain te Luik</i>	273
<i>Bibliografie van het personeel en van de medewerkers van het Instituut 2001-2002 met aanvullingen uit de vorige jaren / Bibliographie du personnel et des collaborateurs de l'Institut 2001-2002 et complément des années antérieures</i>	277